

XVI, 31-42

1546. Admonitio Legatorum sedis Apostolicæ in Concilio Tridentino

J.
4813

ADMONITIO
ATQVE HORTATIO LEGATORUM sedis Apostolicæ ad patres
in Concilio Tridentino, lecta
in prima sessione, 1546

I. A. ZALVSKI

C R A C O V I Æ

Apud Viduam Floriani. *ungar.*

ANNO DOMINI. M. D. XLVI.

XVII, 41

Inscriptus in Bibliotheca Patrum in Bist. Josephi S. S. S.

Euereñ. Patres &c. Cum ipsa ueneris nostri ratio, qui in hac sancta Synodo presidentium, & Sedis Apostolica Legatorum personam gerimus, hoc postulatura uideatur, ut crescentibus

negotijs, quae in hoc sacro confesso ad Dei gloriam, & Ecclesiae utilitatem sunt expedienda, saepius apud uos cohortandi, & commonendi causa uerba faciamus, tum uero in hac prima sessione, quae foelix (ut speramus) principium ipsi Concilio est datura, minime hoc a nobis praetermittendum duximus, eo uero libentius hoc officio fungimur, quod cum uos uel hortamur, ut ea faciatis, quae digna tanto conuentu sint, uel a contrarijs dehortamur, nos metipsos etiam hortamur, ac dehortamur, qui in eadem quasi naui uobiscum sumus, iisdemque periculis, quibus uos, iisdem tempestatibus subiicimur, nos metipsos inquam excitamus ad uigilandum, ne uel in scopulos incidamus, qui plurimi proculdubio in hoc cursu se se offerent, uel magnitudine negociorum tanquam fluctuum obrui nos negligentia nostra patiamur: uerum spe, & fide erecti eo nauigationem dirigamus, quo maxime portus salutis ad Dei gloriam in Christo Iesu se se ostendet. Igitur, ut ab eo incipiamus, de quo maxime in hoc principio admonendi omnes sumus, unusquisque nostrum ante oculos sibi inprimis proponere debet, quae nam sint, quae ab hoc sacro Concilio expectentur, ex quo quisque facile intelliget, quantum sibi oneris incumbat. Sunt uero ea (ut omnia summam complectamur) quae in bulla indi-

Etionis

tionis Concilij continentur, nempe heresum extirpatio,
disciplinae ecclesiasticae, & morum reformatio, ac tandem
pax externa totius Ecclesiae. Haec ergo sunt, quae nos cu-
rare, uel potius pro quibus assidue orare, ut Dei benig-
nitate fiant, oportet, atque illud est, de quo ante omnia in
ipso Concilij exordio omnes, & singulos, qui huc conue-
nimus, primum aut nos ipsos, qui in tam sancto ministe-
rio praesidemus, admonendos duximus, ne unquam co-
gitemus, uel per singulos, qui hic adsunt, uel per uniuersum
Concilium, etiam si omnes Pastores ex uniuerso ter-
rarum orbe huc coirent, tantis malis, quibus nunc grex
Christi est oppressus, prouideri posse. Si enim putamus
hoc a nobis perfici posse, aut ab alio, quam ab ipso Chri-
sto, quem Deus pater unicum nobis seruatorem, & Pa-
storem dedit, cui etiam omnem potestatem dedit, erra-
mus sane in fundamento omnium actionum nostrarum,
& diuinam iram magis prouocabimus, adiungimus enim
ad superiora mala quae propterea nobis acciderunt, quae
ipsum fontem aquae uiuae reliquimus, hoc alterum maxi-
mum peccatum, quod nostra uel prudentia, uel potentia ipsi-
dem malis mederi uelimus, ut merito de nobis dicatur,
quod propheta in persona Dei ueterem populum accu-
sans, dicit. Duo mala fecit populus hic, me derelique-
runt fontem aquae uiuae, & foderunt sibi cisternas non
uolentes continere aquas. Tales uero cisternae sunt om-
nia consilia, quae a nostra prudentia, non a flata spiritu
diuino, proficiscuntur, quae non modo populos in pieta-
te, & obedientia, tanquam aquas in cisternis continere,

non ualent, sed quo magis his artibus retinere eos laboramus, eo uolentius tanquam torrentes a nobis defluunt & discedunt, ut superiorum annorum experientia multis in locis satis nos docere potest, & nunc admonere, uanicam tantum uiam medendis his malis relictam, si nostra omnia remedia inutilia esse agnoscentes, & ualere potius ad augenda quam ad tollenda mala, ad Christi potentiam, quem dexteram suam Deus pater appellat, ad Christi sapientiam, qui est sapientia patris, in omnibus nos, qui patrum personam gerimus, fide, & spe confugiamus, huius nos in omnibus ministros esse agnoscamus.

» Hic uero queritur (inquit Apostolus) inter dispensatores, ut fidelis quis inueniatur? Hoc autem nunc nobis agendum est, ut ministros nos in omnibus idoneos praebeamus. Erimus uero idonei, si nos ex nobis minime idoneos esse iudicauerimus. Quis enim (inquit idem Apostolus) ad haec idoneus: ut qui ne cogitare quidem aliquid ex nobis, quasi ex nobis, simus sufficientes. Verum hoc fateri non satis est nobis, hoc dicere potuit Apostolus, & per hanc portam ingredi ad obeundum munus suum, & in eo se ministrum fidelem, ac idoneum ostendere, qui simul dicere potuit, de ministerio suo loquens, Nihil mihi conscius sum. Nobis uero, qui si uerum fateri uolumus, aliter dicere non possumus, quin nobis conscij simus in administrando munere nobis imposito, in plurimis defecisse, & horum etiam malorum, ad quae corrigenda uocamur, non minima ex parte causam extitisse, non satis est hic fateri, ad tantum munus nos impares esse. Quid ergo nobis

5
nobis agendum, ut idonei hoc tempore Christi ministri
in Ecclesia instauranda esse possimus? idem prorsus, qd'
Christus ipse Episcopus animarum nostrarum fecit, cum
uenit ad fundandam & formandam Ecclesiam suam, idē
sanē Patres faciendū erit nobis, quod ipsa sapientia Pa-
tris fecit, cum uenit, ut multos filios in gloriam adduce-
ret, id quod nobis item propositū nunc esse debet. Is enim
cum oppressos peccatis omnes inuenisset, omnia omni-
um peccata in seipsum transtulit, seq; unum ante Deum
pro omnibus reum, & nocentem constituit, ac pœnam
nobis debitam sustinuit, tanquam omnia flagitia, & om-
nia scelera, quæ nos commiseramus, ipse commisisset, cū
tamen ab omni labe peccati purissimus esset, quippe qui
peccatum non fecit, neq; unquam inuentus est dolus in
ore eius. Quod uero Christus pro immensa sua charita-
te erga Deum patrem, & pro misericordia erga nostrū
genus fecit, hoc nunc, ut ipsi faciamus, iusticia ipsa a no-
bis flagitat, ut omnium horum malorum, quibus grex Chri-
sti est oppressus, nos Pastores coram tribunali misericor-
diæ Dei reos constituamus, atq; omnium peccata in nos ip-
sos non tam pie quam iuste transferentes, quia re uera
horum malorum magna ex parte nos causa sumus, diuinā
misericordiam per Iesum Christum imploremus. Quod
uero dicimus, nos pastores his malis, quibus Ecclesia est
oppressa, causam dedisse, si quis hoc acrius, & magis
per exaggerationem quandam uerborum, q̄ uere dictu existi-
met, hoc quidem ipsa rerum experientia, quæ mentiri nō
potest, cōprobabit. Respiciamus ergo paululum ad ipsa

mala, quibus Ecclesia opprimitur, ac simul etiam ad
nostra peccata. Sed quis hæc numerare ualeat? quæ si-
mul cum reliquis malis multitudine superant arenam
maris, & usq; ad cœlum clamat. Circūscribamus ergo
tantam multitudinem nostrorū malorū illis limitibus,
quibus hoc Conciliū, quod capitalibus malis madēdis
est uocatum, ea circūscripsit. Sunt uero illa tria, quæ
supra commemorauimus, hereses, lapsam morum disci-
plinam, & intestinū, atq; externum bellum, hic ergo
uideamus, & cōsideremus, cum iam multis annis Ecce-
lesia his calamitatibus uexetur, unde nam ipsa originem
habuerūt, num illis nos quodam modo principium, num
fomentum dederimus? Primum uero examinemus initū
heresum, quæ hac nostra etate passim pullularūt, quibus
si negare uolumus nos principium dedisse, quia nullius
hereseos ipsi auctores fuimus, tamen cum peruerse de
fide sententiæ, tanquam uepres quædam sint & spinæ
quæ in agro Domini, qui nobis colendus cōmendatus est
ortæ sūt, & si illæ quidem sua sponte, ut solent aliquan-
do uitiose pullularūt, tamen qui non coluit quæ, debuit
agrū, qui non seminauit, qui pullulantes per se non sta-
tim curam adhibuit, ut extiparet, non minus quidē prin-
cipium illis dedisse dicendus est, q̄ si ipsas seminauerit,
præsertim cum hæc omnia à negligentia agricolæ ortū
ducant, & incrementum habeant. Hic ergo se ipsos ex-
cutiant, qui sūt agricolæ in agro Domini conscientia
suam interrogent quo modo in eo colendo, quo modo
in seminando se gesserint, quod qui fecerint his præfer-
tum

7
tim temporibus, quibus paucissimi agro Domini colendo
incumbunt, non multum credimus dubitabunt, num ad
ipsum pullulantium passim in Ecclesia heresum culpa
pertineat. Hæc uero mouendi tantum causa dicta satis
sint de his, quæ ad primum caput pertinent. Veniamus
ad secundum, quod lapsam morum disciplinam & a-
busus (ut uocant) complectitur. Hic uero nihil atti-
net diu inuestigare, qui nam tantorum malorum aucto-
res fuerint, cum præter nos ipsos ne nominare quidem
ullum alium actorem possimus, Quare ad tertium ac-
cedamus, quod impedimenta pacis Ecclesie in se con-
tinet, qualia sunt arma, uel domestica, uel externa,
hæc enim iam pridem pacem Ecclesie perturbarunt, &
adhuc perturbant, de quibus hoc tantum dicimus, si
(quod Deus ipse certissimis signis ostendit) hæc arma
flagella eius sunt, quibus nos affligit, quia duorum pri-
orum capitum rei sumus, in quibus nos excusari non
possumus, etiam horum armorum præcipuam nos causam
esse, negare non possumus. Eiusmodi uero flagella De-
um ob eam causam immittere censemus, ut nos peccan-
tes castiget, & peccata ipsa, quibus Maiestatem eius
maxime offendimus, nobis ante oculos ponat. Hic ue-
ro quisquis aliquando animaduertit, quibus modis Ec-
clesia armorum uiolentia uexata fuerit, secum ipse con-
sideret, quæ nam illa sint, in quibus præcipue Ecclesia
propter ipsa arma detrimentum patitur, Nec uero
hic refert de quorum armis loquamur, siue de intesti-
nis nostrorum principum, siue de externis Turcarum armis,
quæ

que superioribus annis nos magnis calamitatibus affe-
cerunt, siue de eorum, qui ab obedientia suorum Pasto-
rum discesserunt, & ipsos a suis sedibus, expulerunt,
Hoc enim summatim dicimus de omni genere armorum,
si qui illa contra nos tractarunt, à suis Ecclesijs Pastores
fugarunt, ordines confuderunt, Laicos autem in Epi-
scoporum locum suffecerunt, Ecclesie bona diripue-
runt, cursum uerbi Dei impediuerunt, hic inquam dici-
mus, nihil horum esse, quod in libro abusuum Pastorum
maxima illorum pars, qui hoc nomen sibi uendicant, per
se factam esse, si legere libuerit, non scriptum a pertis uer-
bis inueniat. Nostram enim ambitionem, nostram auar-
riciam, nostras cupiditates, his omnibus malis, populi
Dei prius affecisse statim inueniet atque harum uis ab Ec-
clesijs Pastores fugari, easque pabulo uerbi priuari, bo-
na Ecclesiarum, quae sunt bona pauperum, ab illis tolli, in-
dignis sacerdotia conferri, & illis, qui nihil a Laicis,
praeterquam in uestis genere, ac ne in hoc quidem diffe-
runt, dari, Quid enim horum est, quod negare possimus
per hos annos a nobis factum esse? Quare si Turca,
si haeretici hoc idem aduersus nos faciunt, quid hic aliud
quam flagitia nostra, & simul iustum Dei iudicium uidemus?
iudicium uero plenum misericordia, si enim pro meritis
nos castigaret, iam pridem sicut Sodoma, & Gomorra
fuissemus. Cur uero haec nunc commemoramus, an ut uos
confundamus? absit, sed magis ut uos ceu Patres, &
fratres charissimos, primum aut nosmetipsos admonea-
mus, quo pacto haec, quibus nunc affligimur, flagella,
& grauiora

9
Et grauiora, quæ impendent, nisi resipiscamus, vitare
possimus, ut effugiamus tremendum illud Dei iudicium
omnibus quidem non resipiscentibus tremendum, ma-
xime uero illis, qui præ sunt. Iudiciū enim graue (inquit
scriptura) his qui præ sunt, fiet. Iudicium uero incipere
nunc uidemus a domo Dei, dum enim nunc eijciuntur
sacerdotes dum conculcātur ab hominibus, quid aliud
hoc indicat, quā diuinum de nobis iudicium, quod præ-
dixit Christus, cum diceret, Sacerdotes suos esse sal ter-
ræ, quod si sal euanuerit, ad nihil ualere ultra, nisi ut
eijciatur foras, & conculcetur ab hominibus? hæc ue-
ro omnia nos nunc patimur, quod si propter iustitiā
ut nostri maiores, beati nos quidem? at nunc iuste qui-
dem, quia sal euanuit, minime autem propter iustitiā
patimur, in omnibus enim nostris afflictionibus uide-
mus iudiciū Dei, atq; ut inam quidem illud uiderem, &
hoc enim initium esset omnia Dei iudicia, & flagella
effugiendā atq; in gratiam, & ueram gloriam ingre-
diendi quæ res fecit, ut in his cōmemorandis acriores,
& longiores fuerimus, nisi enim hæc bene cognita
& perspecta fuerint, frustra intramus in Concilium
frustra inuocamus Spiritum sanctum, qui primum
ingressum in animā hominis semper facere solet, per
ipsius hominis condemnationem, ut condemnet mundū
de peccato: quare nisi ille spiritus nos apud nosmetip-
sos primum cōdemnauerit, nondum illum ingressum
esse ad nos affirmare possumus, ac ne ingressurum qui-
dem, si peccata nostra audire recusamus. Idem enim
B dicetur

dicitur nobis, quod populo ueteri per Prophetam
Ezechielem est dictum, cum nondum agnitis suis sceleri-
bus Deum per Prophetam interrogare uellent, sic autem
ait Propheta. Venerunt uiri Israel ad interrogandum
Dñm, & sederunt coram me, hæc autem dicit dñs. Nihil
ad interrogandum me uenistis? Vivo ego, dicit Dominus
quia non respondebo uobis. Sequitur autem. Si iudicas eos
abominatiões patrũ illorũ ostende illis. In quibus uer-
bis ostendit Deus, quare noluerit respondere illis, quia
nondum scilicet abominatiões suas, & patrũ suorum
audierant. Quare cum idẽ Dei spũs sit, qui tum dabat re-
sponsa, & quẽ nũc nos sedentes corã domino inuoca-
mus, quid nobis faciendum sit, ut propitia responsa
habeamus, ex his uidetis, & simul quã necessario
nos, qui presidemus in hoc sacro confesso, à detegen-
dis nostris peccatis sermonis exordium uobiscum duxi-
mus. Quia uero nonnullos nunc uidemus, sua primum
peccata, & nostri ordinis grauitè descentes, atq; Dei
misericordiam omnibus uotis implorantes, ideo qui-
dem in maxima spe sumus, ad nos uenisse, quem inuo-
camus, Dei spiritum, hoc uero maximũ pignus, diui-
ne misericordie habemus, nempe ipsam hanc inchoa-
tionem Concilij, in quo nunc cõuenimus ad erigendam,
& instaurandam penè collapsam Ecclesiam, ut uetus
populus post diuturnam captiuitatem apud externos
reges redigijt Hierosolimam ad instaurandum templũ,
in illius uero populi stato, in illorum leta ad patriam
profectiõe, & tẽpli instauratiõe, nostri quidẽ tẽporis

11
Et nostri status, in hoc praesertim Concilio, imaginem
intueri possumus, Et in Ducū, eiusdem populi exem-
plo, vestrum, qui Duces estis populo Dei ad caelestem
patriam cōtendenti, officium videre. Quare omnes
vos magnopere hortamur, vt sepius ad memoriam re-
uocetis, quae in Esdrae, quae in Nehemiae, quae etiam in
Danielis libris sunt scripta, in quibus consilia omnium
Ducum populi explicantur, quae hunc vnum semper
scopum habuerunt, ut sua, Et populi, atq; Patrū pec-
cata confitentes, ad poenitentiam, Et implorationē di-
uinae misericordiae omnes excitaret. Quod cum popu-
lus faceret, tum quidem omnia illis foeliciter successere,
eadem vero cōsilia nobis, si felicē successum, Et exitū
expectare volumus in instauranda Ecclesia, ob quam
causam lati hūc in spiritu cōuenimus, sequenda erunt,
atq; eoquidem magis, quo etiam maiora nobis certami-
na impendent instauraturis Ecclesiam, q̄ illis instaure-
turis templum. Si enim illis multi, quo minus id perfis-
ceretur, se opposuere, si multi etiam, cum opus impe-
dire non possent, eos irriserunt, hoc quidem sic habeto-
te, nobis nec irrisores defuturos, nec qui maximis vi-
ribus à cōcepto opere nos deterreant, Et auocent, ha-
bebimus vero nō modo colluctatiōm cum carne, Et
sanguine, sed cum spiritualibus nequitijs in caelestibus.
Verū his omnibus potentior estis, in cuius nomine hoc
opus sumus aggressi. Quare in eo cōfidamus, ipsam
praecibus inuocemus, Et ipse omnia perficiet. Quia
vero hoc Cōcilium cum deliberantiū, tum vero iudi-

tantum speciem refert, in quo & deliberatur de ijs,
quæ ad uniuersalis Ecclesie bonum pertinet, & etiam
iudicatur tã de rebus, q̄ de personis, sedemus enim tan-
quam iudicantes duodecim tribus Israel, quibus com-
prehenditur uniuersus populus Dei: ideo hic maxime
locus uidetur nos ipsos admonendi, ut caueamus ab
his, quæ uel cõsultandi, uel iudicandi uim in nobis de-
prauare solent. Hæc uero sunt ipsæ animi passionēs,
quæ ideo etiam perturbatiões uocantur, quia rectũ,
& uerum de rebus iudiciũ, & sensum perturbant, ac
peruertunt: in quibus maxime illa sunt cauenda, quæ
recte monet Ethnicus ille in cõselijs abicienda, cũ dicit
Omnes homines, qui de rebus dubijs cõsultant, ab ira,
odio, amicitia, uacuos esse debere, nam cũ hæc omne
genus hominũ sit propensum, tũ uero ij maxime, qui
principibus seruiunt, tales enim uehementiores habet af-
fectiões, facillime aut ad gratiã loquuntur, uel ad odiũ
ut scilicet ipsos existimet Principes affectos esse, a qui-
bus mercedẽ expectat. Cũ uero de principibus loqui-
mur, tam de his, qui Ecclesiastici uocantur, q̄ qui Se-
culares, loquimur: ac licet quidẽ nos Principes Chri-
stianos habere agnoscamus & gaudeamus, id quod in
ueteri, & iam recẽs fundata Ecclesia Patres nostri nõ
habuerunt, tamẽ añ oĩa nobis in hoc Concilio semper est
animaduertẽdũ, hũc nõ esse locũ laudandi aliquẽ, nisi
solũ Deũ in Christo Iesu, atq; illũ solũ iustificandi, om-
ne aut genus hominũ cõdẽnandi: primũ uero nos ipsos
qui hæc loquimur, ut cũ Daniele dicamus, Nobis cõsu-
sio fa-

13
sio faciei, Regibus nostris, Principibus nostris, & Pa-
tribus nostris, qui peccauerunt, tibi autem Domine Deo no-
stro misericordia, & propitiatio, quia recessimus a
te, & non audiuimus uocem domini Dei nostri, ut ambulare
mus in lege eius, quam posuit nobis per seruos suos Pro-
phetas. Et omnis Israel prauaricati sunt legem tuam,
& declinauerunt, ne audiret uocem tuam, & stillauit su-
per nos maledictio, & detestatio. Hic uero nunc locus
esset, ut eiusdem Prophetæ exemplum sequentes, cuius uer-
ba modo recitauimus, non solum nostra, qui Sacerdotes
sumus sed populi, sed Principum coram Deo, & Eccle-
sia eius peccata confiteremur, proque omnibus ueniam im-
ploremus. Sic uero dicit Daniel. Cumque adhuc loquerer
& orarem, & confiterer peccata mea, & peccata po-
puli mei. Nomen populi hoc loco omnium ordinum pera-
sonas complectens, ut eius confessio, quam modo recitau-
mus, declarat. Quia in re, quid nobis, qui pro salute
uniuersæ Ecclesiæ tantis malis oppressæ, huc conueni-
mus, faciendum sit, satis indicare uidetur, nimirum, ut no-
stra, & simul Principum, ac populi peccata flentes, con-
fiteamur id quod plane in spiritu mæroris satis nunc
abunde facimus, uerbis uero uberius faceremus, si ipsi
Principes adessent, qui suam nobiscum confessionem & la-
chrymas coniungerent. Eiusmodi uero quasi funiculis
peccatorum, ut Prophetæ loquuntur, Sacerdotum ac Prin-
cipum, atque ipsius populi peccata sunt colligata, ut dif-
ficile sit de unius ordinis peccatis inquirere, quin re-
liquorum simul ordinum peccata appareant. Sic uera or-

nes ordines una oratiōis serie accusans, in ueteri populo dicit Ezechiel in persona Dei. Sacerdotes eius cōtēpserūt legē meā, & polluerūt sanctuaria meā, inter sacrū, & prophanū nō habuerūt distantiam. Principes eius in medio illius, quasi lupi rapiētes pradam ad effundēdū sanguinē, ad pdēdas animas, & auarā sectanda lucra. Populi terrae calūniabantur calūniā. Hæc ille, Quæ utinam ad illa solū tēpora ptinerent, ac nō nostri quoq; tēporis imaginē referrēt. Vtinam cū de corruptela morū sacerdotū loquimur, huic maximā occasionē, maximā materiam, & auctoritatē ipsos Principes, atq; ipsū populū dedisse negare possemus. Sed reprimamus nūc uerba usq; ad tēpus magis oportunū, fontes autē cōmuniū lachrymarū aperiamus. Redeamus uero ad eos, quos cœpimus admonēdos, præsertim Episcopos, qui cū mandatis Principū huc uenerūt. Sic uero illos admonemus, ut omni, quæ possunt fide, & diligētia suis principibus seruiant, uerū ut Episcopos decet, sic illis seruiant, ut serui Dei nō ut serui hominū. Nolite, inquit Apostolus, serui hominū esse. Primū uero seruiant uni Regi Christo, cui Deus pater omnē potestātē dedit, deinde uero ppter eū, omnibus, maxime autē Principibus, cui honorē, honorē, cui tributū, tributū. Hortamur autē, ut Principibus seruiant ad honorē, quē admodū eorū mandata uerbis ipsis præse ferunt, in quibus nihil ferē, nisi honorificū, & ad publicam utilitatē spectans proponitur. Sic uero in summa seruiant, ut eorū officium

XVII, W

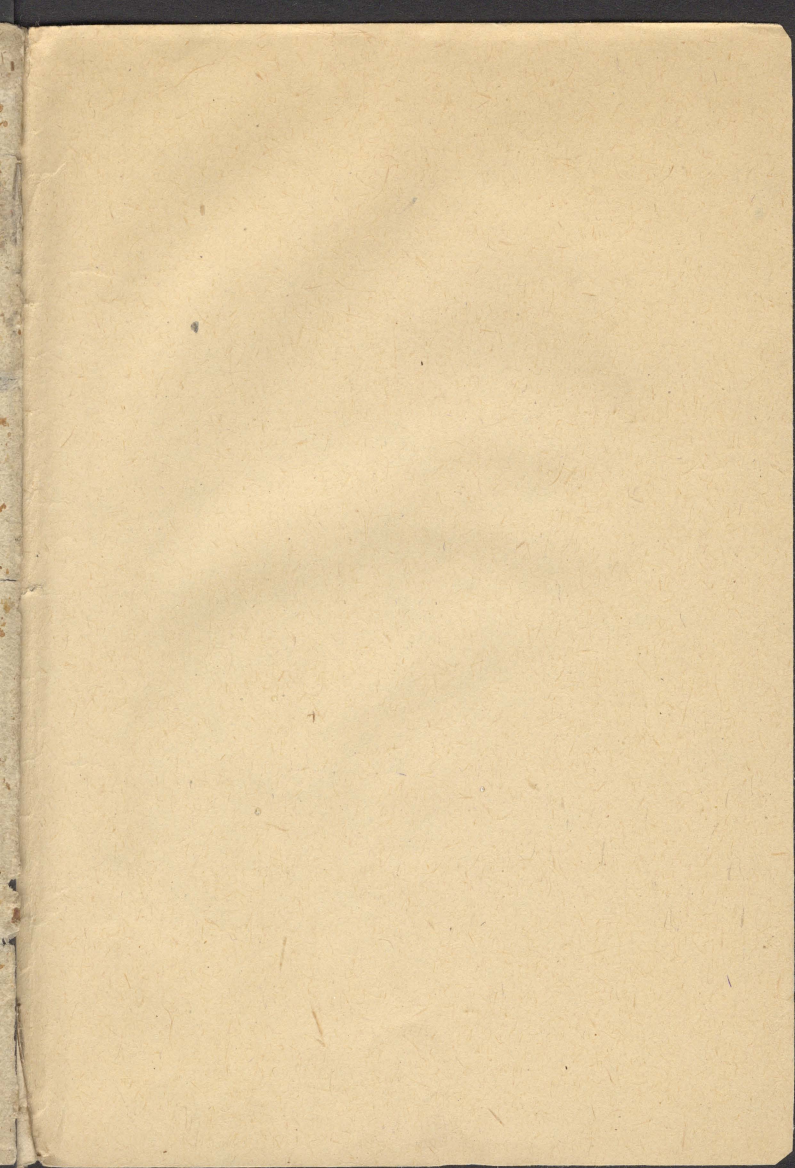
15
officiū in primis spectet ad honorē Dei, & utilitatē
huius Cōcilij, quod propter publicū bonū est cōuocā-
tum. Quāre ut ab hoc maxime dehortamur omnes,
quī hic sentētiās coram Deo, & Angelis eius, atq; co-
ram uniuersa Ecclesia sumus dicturi, ne ad gratiam
hominis alicuius loquāmur: sic etiam multo magis,
ne ad odiū cuiusquam sentētiā proferamus, etiam
si cōtra nos aduersarij, uel inimici, & hostis personā
gerat: deniq; ut ab omni inter nos cōtentione abstinea-
mus, maxime optamus, & in Domino hortamur. He-
enim sunt, quę cōtristant, & repellunt, quę inuoca-
uimus spiritū sanctū, sine quo nihil omnino facere po-
terimus, quod ad bonū, & pacē Ecclesię cedat. Cū
enim (inquit Apostolus) sint inter uos cōtentiones, ce
nōne homines estis, & secundū hominē ambulatis? ce
Cum uero homines eos appellat, spiritus Dei exper-
tes intelligit. In omnibus autē, quę ad reformationem
Ecclesię pertinet, ob quam causam cōuenimus imi-
tari nos oportet illum, qui eam primum formauit, de
quo ad ipsum opus ingrediente, sic in persona Dei
Propheta loquitur. Ecce seruus meus, quem elegi, ce
dilectus meus, in quo bene complacuit anime meę: ce
dedit spiritum meum super eum, iudicium gentibus a- ce
nunciabit, non contendet neq; clamabit, arundinem ce
quassatam non confringet, & linum fumigans non ce
extinguet. Hunc uero spiritum pacis, charitatis, &
mansuetudinis, cum semper apud omnes, & cum om-
nibus ostendere debeamus, tum uero maxime in hoc
saero

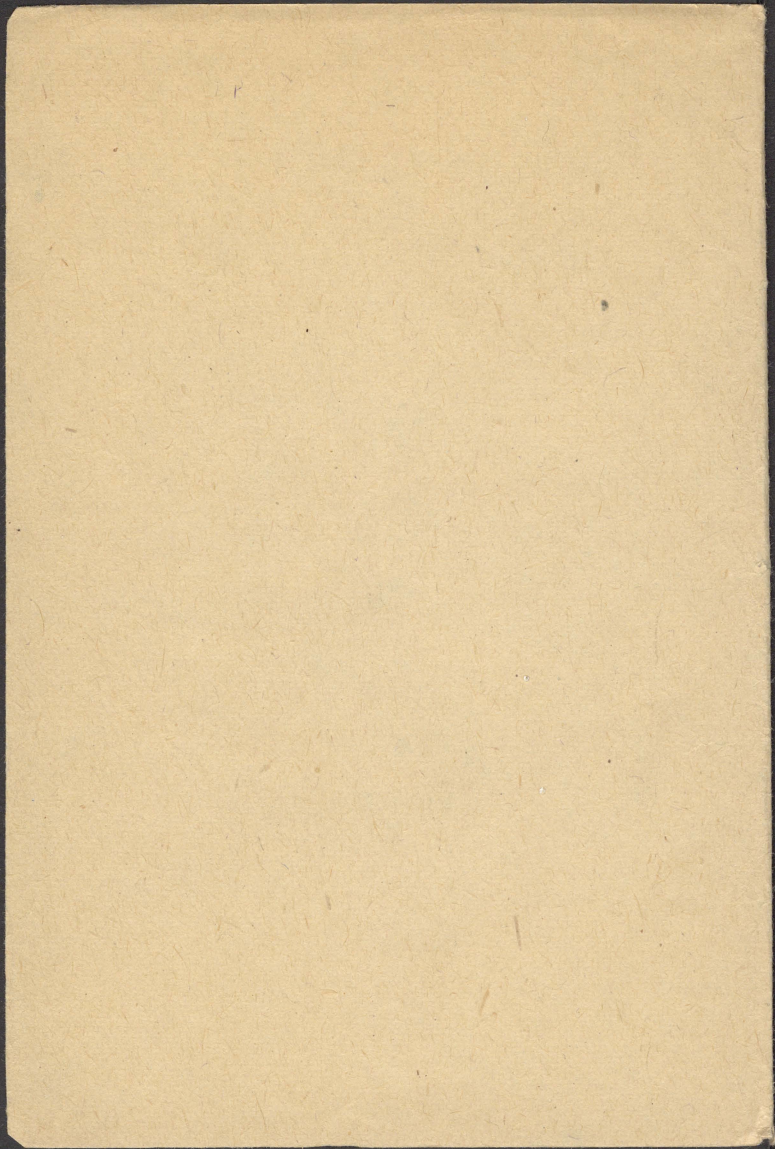
16
sacro confesso, in quo conuenimus, ut per gratia ipsius Spiritus, contentionibus, quae diu nimis Ecclesiam uexarunt, finis tandem imponatur. Quare ne ipsam ullam contentionis ansam alicui demus, qui pacificorum personam gerimus, maxime est cauendum. Hoc uero, & cetera omnia incommoda, & impedimenta pacis unico modo euitabimus, atque ad optatum pacis portum perueniemus, si precibus ab humili, & contrito corde profectis, ipsam Christi spiritum, qui est pax nostra, inuocauerimus, ut in hoc Concilio praesideat, ut lucem cordibus nostris infundat: utque nos in omnibus ad ipsius honorem, & ueram Ecclesiae utilitatem regat, & dirigat. Ad tales enim ipse dicit. Adhuc te loquente, ecce adsum. Quare ut huiusmodi orationibus assidue incumbamus, quantum possumus charitate uos in Domino hortamur, ut uno ore, atque uno spiritu Deum Patrem in Christo Iesu glorificemus, qui est Deus benedictus in secula.
Amen.

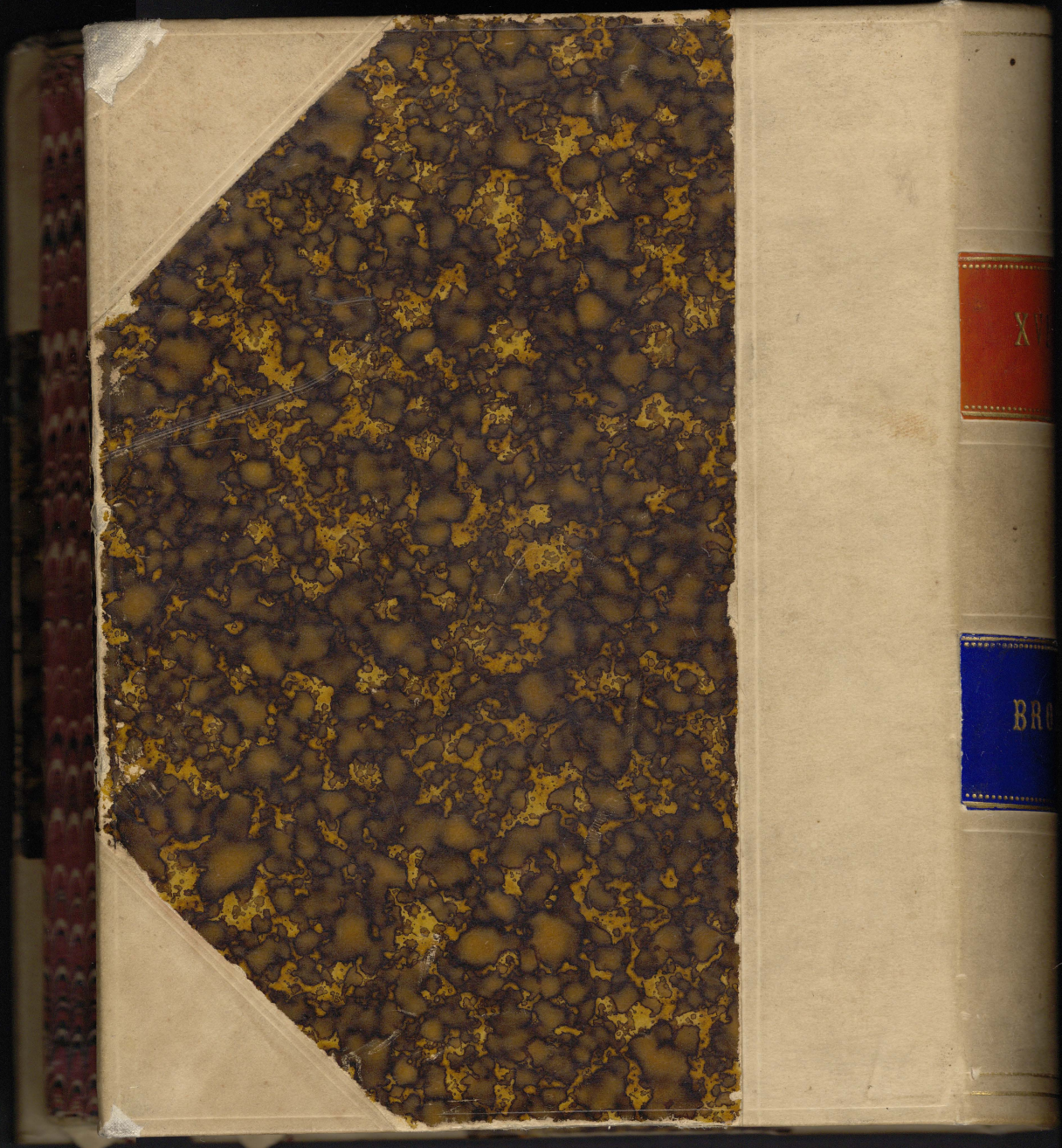
Ausentius Pistoriosus
Cameranus fens Warschauer
et districtus Blouer A 1637

XVIIII

XV

BR

XVI WIEK

BROSZURY

